

SURMA-ASE.

Tällä aseella surmattiin Porvoossa kolme ihmistä. Tuskin veritöitä olisi voitu millään aselain säädöksillä estää.

Aselain muutos juuttui eduskuntaan

Jo 1400 lupaa peruttu!

Ampuma-aselain muutoksen piti astua voimaan jo keväällä. Asia on pitkittynyt ja mutkistunut. Lakiesitys on edelleen hallintovaliokunnassa ja eduskuntavaalit odottavat muutaman kuukauden päässä. Sisäasiainministeri Anne Holmlund ilmoitti, ettei ehdotettu puoliautomaattiaseiden täyskielto tule toteutumaan.

Sillä aikaa, kun eduskunnan hallintovaliokunta on koettanut saada kasaan esitystä ampuma-aselain muutokseksi, poliisi on tehnyt kentällä "aseistariisuntaua" keräämällä pois aseet henkilöiltä, joiden aselupa on peruutettu.

Kauhajoen koulusurmien jälkeen voimaan tulneiden määräysten nojalla poliisi on peruuttanut tähän mennessä noin 1400 aselupaa. Lisäksi vajaa 800 luvanhaltijaa on saanut lupaviranomaiselta varoituksen.

Sisäministeriön mukaan Suomessa on noin 650 000 aseluvanhaltijaa eli noin 12 prosentilla suomalaisista on ampuma-ase. Ministeriön ylläpitämässä aserekisterissä

on yli 1,6 miljoonaa ampuma-asetta. Rekisteri sisältää yksityishenkilöiden sekä yhteisöjen ja säätiöiden hallussa olevat ampuma-aseet.

Noin 60 prosenttia ampuma-aseiden hallussapitoluvista annetaan metsästysperusteella. Suomessa ei ole mahdollista saada ampuma-aseen hallussapitolupaa esimerkiksi itsensä suojelemiseen, kuten usein virheellisesti uskotaan.

Kauhajoen koulusurmien jälkeen viranomaiset päättivät tutkia kaikki yksityishenkilöiden aseluvat. Ongelmana oli, ettei poliisin Patja-rekisteri pystynyt käsittelemään aserekisterin tietoja.

Poliisiasiain tietojärjestelmä, Patja, on valtakunnallinen jär-

jestelmä, johon kuuluu 11 aserekisteriä, muun muassa rikosilmoitushakemisto, virka-apujärjestelmä, etsintäkuulutusrekisteri, tuntomerkkirekisteri, tekotaparekisteri ja niin edelleen.

Jotta aserekisterin tietoja voitiin verrata muihin poliisirekistereihin, tehtävään piti valjastaa poliisiyksikkö hoitamaan järjestelmien ristiinajoja.

- Poliisi joutui tekemään ristiinajoja niin sanotusti käsityönä, koska Patja ei vielä seurustele aserekisterin kanssa, kertoo ylitarkastaja Teuvo Tiilikainen sisäasiainministeriöstä.

Kaikkiaan viranomaiset vertasivat noin 560 000 luvanhaltijan tiedot aserekisterin tietoihin.

Rikoksiin syyllistyneillä lupia

Poliisille oli yllätys, että erityisesti rikosilmoitusrekisteristä löytyi runsaasti ihmisiä, joilla ei olisi oletettavasti olevan aselupia. Seulottujen 560 000 aseluvan joukosta löytyi peräti 40 000 sellaista luvanhaltijaa, joiden lupatiedot lähetettiin paikallisille poliisilaitoksille. Siellä lupaviranomaisen lähempään selvittelyyn päätyi 5500 aselupaa. Monille kävi kut-

su lupaviranomaisen puhutteluun. Seuraava vaihe oli aseluvan peruuttaminen ja aseiden ottaminen pois luvanhaltijalta. Lievempi vaihtoehto oli varoituksen antaminen asianomaiselle henkilölle.

Kuinka paljon aselupia on uusien säännösten nojalla peruutettu?

- Viimeisin virallinen tilasto on kesäkuun alusta. Silloin peruutettuja lupia oli

yhteensä 1344 kappaletta ja varoituksen saaneita 764 luvanhaltijaa, kertoi ylitarkastaja Teuvo Tiilikainen sisäasiainministeriöstä.

Elokuun alussa luvut lienevät noin 1400 peruutusta ja vajaa 800 varoituksen saanutta.

Järjestelmään on tulossa jotain uudistuksia?

- Vastaisuudessa poliisiin ei tarvitse tehdä tuollaista suoritöistä ristiinajoja, vaan myös

aserekisteri on yhteensopiva poliisin Patja-rekisterin kanssa. Uuden järjestelmän pitäisi olla käytössä toukokuussa 2011. Toivottavasti ajantasaiset tiedot löytyvät ja päivittyvät nappia painamalla, ylitarkastaja ennakoii.

Yleisimpiä ampuma-aseluvan peruuttamissyitä ovat olleet syyllistyminen vakaviin rikoksiin, törkeät rattijuopumukset, kotihälytykset ja uhkailu väkivallalla. Toistuvat juopumuspidätykset ja hallitsematon alkoholinkäyttö on tuonut aseluvanhaltijalle kutsun lupaviranomaisen puhutteluun. Useimmat varoitukset on annettu juuri viinankäytön vuoksi.

Sen sijaan joutuminen epäilyksi rikoksesta ilman tuomioita tai syyllistyminen liikennerikkomuksiin ei vielä aiheuta toimenpiteitä aselupien suhteen.

Puoliautomaattiaseita ei kielletä

Eduskunnassa vireillä oleva ampuma-aselain uudistus on osoittautunut vaikeasti läpivietäväksi. Uuden lain ensimmäinen osa piti astua voimaan jo keväällä. Lakiesitys on kuitenkin juuttunut eduskun-

MINISTERI TIUKKANA.

Sisäasiainministeri Anne Holmlund ei vie puoliautomaattiaseiden täyskieltoa eteenpäin.

- Puoliautomaattiaseiden täyskielto ei toteudu Suomessa, sanoi sisäministeri Anne Holmlund (kok) Ylen haastattelussa 21.6.2010.

- En aio viedä vaadittua täyskieltoa eteenpäin. En usko yhden toimintatavan kieltämisen olevan ratkaisu joukkosurmien estämiseen, ministeri perusteli kantaansa, mikä on myös hallituksen yhteinen linjaus.

Kauhajojo koulusurmien tutkintalautakunta esitti helmikuussa, että Suomessa tulisi kieltää kaikki puoliautomaattiaseet. Tutkintalautakunnan puheenjohtajan Pekka Saurin mukaan on selvää, että koulusurmien ja Sellon ammuskelun kaltaisia uhrimääriä ei olisi saatu aikaan kertalaukauksia ampuvalla aseella. Pekka Sauri toisti vaatimuksensa Porvoon kolmoissurman jälkeen. Hän vaati perusteellista keskustelua Suomen asetilanteesta.

Tiukennuksia tulossa

Uuteen ampuma-aselakiin on tulossa tiukennuksia. Poliisi saisi laajemmat valtuudet luvanhakijoiden taustojen selvittämiseen. Tietoja poliisille joutuisivat antamaan myös terveysviranomaiset ja esimerkiksi puolustusvoimat. Lääkäreille on tulossa oikeus ilmoittaa poliisille henkilöstä, joka voi olla terveydentilansa vuoksi sopimaton ampumaseen hallussapitoon.

Aseluvan alaikäraja nostetaan kahdeksastatoista vuodesta kahteenkymmeneen vuoteen. Lupa myönnetään vain henkilölle, joka on ollut vähintään kaksi vuotta ampumaseuran jäsenenä. Ensimmäisen käsiaseen hallussapitolupaa ehdotetaan myönnettäväksi määräaikaisena, enintään viideksi vuodeksi.

Nuorten metsästäjien kohdalla tapahtuisi esityksen mukaan sellainen muutos, että metsästykseseen hankkimislupa myönnettäisiin vasta 18-vuotiaalle. Tämä lainkohta hiertää hallituksen joukkoja erityisesti keskustan piirissä. Ukkoutuviin metsästykseseuroihin kun kaivataan kipeästi mukaan nuoria metsästäjiä.

Tuollaisen aselain puolesta äänestäminen ei maaseudulla kelpaa kansanedustajan vaalivaltiksi. ■

Teksti Pentti Erikäinen
Kuvat Valtioneuvosto ja poliisi

Laiton asekauppa lisääntyy?

Aselupien peruuttamisen ja tiukentuneen lupakäytännön on väitetty jo nyt johtaneen laittoman asekaupan lisääntymiseen. Tuollaista käsitystä tukee muun muassa se, että viime vuonna poliisin tietoon tuli kaksi laitonta aseparaa, joissa deaktivoituja aseita korjattiin toimintakuntoisiksi.

Poliisi arvelee, että tuollaisia pajoja toimii Suomessa pari kolme kerrallaan. Laiton aseparaa kuitenkin paljastuu yleensä vuoden tai kahden sisällä.

Tämänkin toiminnan taustalla ovat poliisin tiukentuneet määräykset ja uudet ohjeet aseiden toimintakyvyttömäksi tekemiseen.

Kolmen viime vuoden aikana poliisi on löytänyt muutama sata uudelleenaktivoitua asetta rikosten tutkinnan yhteydessä.

nan hallintovaliokuntaan. Seuraava hallintovaliokunnan istunto on 9.9.2010.

Valiokunnan työtä tulee sotatekniikan puheenjohtaja Tapani Töllin (kesk) siirtyminen Mari Kiviniemen tilalle kuntaministeriksi. Kiistely lakiehd-

tuksen ympärillä on lisääntynyt kansanedustajien keskuudessa. Jotkut kansanedustajat vihjaavat, että laki jää pöydälle. Puolen vuoden päässä olevat eduskuntavaalit siirtävät ratkaisun seuraavan eduskunnan syliin.